

APSTIPRINĀTI
VAIRO IPAS
2023.gada 5.septembra Padomes sēdē

VAIRO AS

Iekšējās ziņošanas kārtības noteikumi

Dokumenta versiju izstrādāšanas tabula

Versija	Spēkā stāšanās datums	Lappuses nr.
2.0	05.09.2023	1 no 5

vairo

I. Lietotie termini un saīsinājumi

- 1.1. Darba pienākumu veikšana – noteikta darba amata pienākumu veikšana vai pakalpojumu sniegšana;
- 1.2. Iespējams pārkāpums nozīmē, ka pārkāpums, iespējams, ir noticis, notiek vai var notikt. Trauksmes cēlējs pauž savas bažas, aizdomas, taču uz viņu negulstas visu pierādījumu iegūšanas slogs.
- 1.3. "VAIRO"- VAIRO IPAS, reģistrācijas numurs 40203474347.
- 1.4. Trauksmes cēlējs – fiziska persona, kura sniedz informāciju par iespējamu pārkāpumu, kas var būt normatīvo aktu pārkāpums vai var kaitēt "VAIRO" interesēm, ja persona šo informāciju uzskata par patiesu un tā gūta, veicot darba pienākumus vai dibinot tiesiskās attiecības, kas saistītas ar darba pienākumu veikšanu. Trauksmes cēlējs ir jebkurš darbinieks (ieskaitot potenciālos un bijušos darbiniekus) un/vai ārvalsts dienesta darbinieks.

II. Vispārīgie jautājumi

- 2.1. Noteikumu par iekšējās trauksmes celšanas sistēmu "VAIRO" (turpmāk – Noteikumi) mērķis ir nodrošināt Trauksmes celšanas likuma noteikumu izpildi un ievērošanu uzņēmumā.
- 2.2. Noteikumi nosaka kārtību, kādā personai jārikojas, ja tā vēlas ziņot par iespējamem pārkāpumiem, kas var kaitēt "VAIRO" interesēm, trauksmes cēlēju ziņojumu izskatīšanas kārtību un pasākumus, lai nodrošinātu trauksmes cēlēja anonimitāti un aizsardzību.
- 2.3. "VAIRO" iekšējā trauksmes celšanas sistēma ir noteiktu darbību kopums un personu iesaiste, lai nodrošinātu informācijas nodošanu personai, kura atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam ir atbildīga par tiesisku noregulējumu.
- 2.4. "VAIRO" iekšējās trauksmes celšanas sistēmas izveidē un pilnveidošanā tiek ievēroti šādi vispārīgie principi:
 - 2.5. trauksmes celšanas veicināšana – "VAIRO" atbalsta un veicina godprātīgu trauksmes celšanu par iespējamem pārkāpumiem tās darbībā, nevis attur no tās;
 - 2.6. trauksmes cēlēja identitātes neizpaušana – "VAIRO" neizpauž ziņas par to, kurš ir cēlis pamatotu trauksmi par pārkāpumu;
 - 2.7. godprātīga un atbildīga ziņošana – trauksmes cēlējs godprātīgi ziņo par iespējamu pārkāpumu, atbildīgi izvērtējot, cik šī informācija ir patiesa un uzticama;
 - 2.8. neiecietība pret represijām un aizsardzība – "VAIRO" nepieļauj, ka darbiniekam, kurš cēlis trauksmi, dēļ tā jācieš no represijām vai nosodošas attieksmes;
 - 2.9. trauksmes cēlēju ziņojumu izvērtēšana – trauksmes cēlēju ziņojumi tiek reģistrēti un izvērtēti.
 - 2.10. līdzdalība – iekšējā trauksmes celšanas sistēma ir jauns rīks ar nolūku veicināt ikviena "VAIRO" darbinieka iesaisti uzņēmuma darbībā un attīstībā;
 - 2.11. atgriezeniskā saite – trauksmes cēlējs saņem apstiprinājumu un informāciju par ziņojuma izskatīšanas gaitu;
 - 2.12. samērīgums – iekšējā trauksmes celšanas sistēma veidota atbilstoši "VAIRO" darbības specifikai un iespējamem riskiem;
 - 2.12. labāka pārvaldība – iekšējā trauksmes celšanas sistēma ir "VAIRO" pārvaldības un iekšējās kontroles rīks, kas palīdz tai laikus novērst pārkāpumus.
- Atbildīgās personas trauksmes celšanas jautājumos un tās aizvietotājs tiek noteikti ar "VAIRO" valdes locekļa rīkojumu.
- 2.14. Atbildīgā persona:
 - 2.14.1. saņem un reģistrē "VAIRO" iesniegtos un pārsūtītos trauksmes cēlēju ziņojumus;
 - 2.14.2. noformē un reģistrē mutiski saņemtu trauksmes cēlēja ziņojumu;
 - 2.14.3. veic sākotnējo trauksmes cēlēja ziņojuma izvērtēšanu (izvērtē trauksmes cēlēja ziņojuma pirmšķietamu atbilstību trauksmes celšanas pazīmēm) un pieņem lēmumu par ziņojuma tālāku virzību;
 - 2.14.4. pienācīgi glabā un iznīcina trauksmes cēlēja ziņojumu un ar to saistītos dokumentus;
 - 2.14.5. ja nepieciešams veic saziņu ar trauksmes cēlēju;
 - 2.14.6. konsultē par trauksmes celšanas iespējām uzņēmumā un ar iesniegtajiem trauksmes cēlēju ziņojumiem saistītajiem jautājumiem;
 - 2.14.7. sazinās un sniedz informāciju par iesniegtajiem trauksmes cēlēju ziņojumiem Trauksmes

cēlēju kontaktpunktam, atbilstoši Trauksmes celšanas likumā noteiktajiem nosacījumiem;
2.14.8. veic citus pienākumus, kas noteikti Noteikumos.
2.14.9. Interneta vietnē www.vairo.lv tiek nodrošināta informācija par iekšējo trauksmes celšanas sistēmu "VAIRO", uzņēmumā Atbildīgās personas trauksmes celšanas jautājumos.

III. Trauksmes cēlēja ziņojuma iesniegšanas kārtība

3.1. Trauksmes cēlētājam ir tiesīgs celt trauksmi par "VAIRO" darba vidē novērotu "VAIRO" interešu apdraudējumu, īpaši par šādiem pārkāpumiem:
3.1.2. amatpersonu bezdarbību, nolaidību vai dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu;
3.1.3. iekšēju vai ārēju (speciālie likumi, Ministru kabineta vai Latvijas Bankas noteikumi) normatīvo aktu prasību neievērošanu;
3.1.4. krāpšanu;
3.1.5. uzņēmuma finanšu līdzekļu vai mantas izšķērdēšanu;
3.1.6. darba drošības apdraudējumu;
3.1.7. cilvēktiesību apdraudējumu;
3.2. Apzināti nepatiesu (melīgu) ziņu sniegšana, "VAIRO" noslēpumu saturošas informācijas izpaušana un ziņošana tikai par personīgu interešu aizskārumu nav uzskatāma par trauksmes celšanu un par to personu var saukt pie normatīvajos aktos noteiktās atbildības.
3.3. Par 3.1. punktā minētajiem pārkāpumiem trauksmes cēlētājam jāiesniedz ziņojumu ar "VAIRO" valdes lēmumu ieceltai Atbildīgajai personai, norādot, ka tas ir trauksmes cēlēja ziņojums (turpmāk – Ziņojums), vai, izmantojot Ziņojuma veidlapu.
3.4. Ziņojumu var iesniegt:
3.4.1. elektroniska dokumenta formā, nosūtot uz e-pasta adresi: trauksme@vairo.lv;
3.4.2. papīra dokumenta formā, nosūtot pa pastu vai klātienē (Baložu iela 20a, Rīga, LV-1048);
3.4.3. mutvārdos klātienē (Baložu iela 20a, Rīga, LV-1048).
3.5. Iesniedzot Ziņojumu papīra formā, trauksmes cēlētājam jānodrošina, ka Ziņojums tiek ievietots slēgtā aploksnē un uz tās tiek norādīts, ka tas ir Ziņojums. Ziņojums tiek iesniegts, izmantojot Ziņojuma veidlapu.
3.6. Atbildīgā persona, saņemot personas iesniegumu, kurš noformēts kā Ziņojums, nekavējoties to reģistrē Iekšējās trauksmes cēlēju reģistrā.
3.7. Ja "VAIRO" elektroniskā veidā saņemts Ziņojums, kas nav parakstīts ar elektronisko parakstu, atbilstoši labas pārvaldības principiem, Trauksmes celšanas likuma jēgai un mērķim, Atbildīgā persona to reģistrē un veic turpmākās darbības analogiski kā ar citos veidos saņemtiem Ziņojumiem. Atbildīgā persona var sazināties ar personu, kuras vārdā sagatavots Ziņojums, lūdzot novērst trūkumus un noformēt to atbilstoši Iesnieguma likuma prasībām.
3.8. Trauksmes cēlētājam jānodrošina tā rīcībā esošo informāciju:
3.8.1. par pārkāpumu, minot konkrētus faktus;
3.8.2. par pārkāpumā iesaistītajām fiziskajām vai juridiskajām personām, par kurām Trauksmes cēlētājam ir dibināts pamats uzskatīt, ka tās ir iesaistītas šī pārkāpuma izdarīšanā;
3.8.3. par pārkāpuma norises laiku un vietu;
3.8.4. norāda, vai par šo pārkāpumu jau ir iepriekš ziņots un vai ir saņemta atbilde;
3.8.5. norāda savu vārdu, uzvārdu, kontaktinformāciju.
3.9. Ziņojumā papildus norāda, vai informācija par pārkāpumu gūta, veicot darba pienākumus vai dibinot darba tiesiskās attiecības, kas saistītas ar darba pienākumu veikšanu.
3.10. Anonīmi iesniegtam Ziņojumam netiek piemērotas Trauksmes celšanas likumā noteiktās aizsardzības garantijas.

IV. Trauksmes cēlēja ziņojuma apstrādes un izskatīšanas kārtība

4.1. Saņemot Ziņojumu par jautājumu, kurš pilnībā vai daļēji ir "VAIRO" kompetencē, Atbildīgā persona nekavējoties, bet ne vēlāk kā septiņu dienu laikā izvērtē tā pirmšķietamu atbilstību normatīvajos aktos noteiktajām trauksmes celšanas pazīmēm un rakstveidā pieņem lēmumu par iesnieguma atzīšanu vai neatzīšanu par Ziņojumu. Par pieņemto lēmumu informē iesniedzēju 3 (trīs) dienu laikā no lēmuma pieņemšanas dienas.
4.2. Ja iesniegums netiek atzīts par Ziņojumu, bet iesniedzējs iesniegumā vai veidlapā norādījis, ka vēlas saņemt atbildi pēc būtības, nesaņemot Trauksmes celšanas likumā noteiktās personas

aizsardzības garantijas, iesniegumu reģistrē "VAIRO" dokumentu vadības sistēmā un attiecīgi nodod tālākai virzībai. Atbildīgā persona iekšējās trauksmes cēlēju ziņojumu reģistrā un uz iesnieguma izdara atzīmi, ka iesniegums sākotnēji ticis iesniegts kā Ziņojums, bet par tādu nav atzīts. Šādā gadījumā iesniegums tiek izskatīts Iesniegumu likuma noteiktajā kārtībā.

4.3. Ja iesniegums netiek atzīts par Ziņojumu un iesniedzējs norādījis, ka nevēlas saņemt atbildi pēc būtības, Atbildīgā persona iekšējās trauksmes cēlēju ziņojumu reģistrā un uz iesnieguma izdara atzīmi, ka iesniegums nav atzīts par trauksmes cēlēja ziņojumu.

4.4. Ja iesniegums netiek atzīts par Ziņojumu, jo neatbilst konkrētai Trauksmes celšanas likumā noteiktajai pazīmei, iesniedzējs var novērst konstatētos trūkumus un atkārtoti iesniegt Ziņojumu.

4.5. Ja saņemtais Ziņojums nav "VAIRO" kompetencē, to 10 (desmit) dienu laikā no saņemšanas dienas pārsūta izskatīšanai pēc piekritības, informējot par to trauksmes cēlēju.

4.6. Pēc lēmuma pieņemšanas par iesnieguma atzīšanu par Ziņojumu, Atbildīgā persona informē "VAIRO" Padomi, kas izveido darba grupu (nepieciešamības gadījumā piesaistot ārējos ekspertus) minētā Ziņojuma izskatīšanai pēc būtības. Darba grupas sastāvu nosaka "VAIRO" Padome. Darba grupa nav pastāvīga, tā tiek izveidota pēc nepieciešamības katram konkrētam gadījumam. Ja darba grupa konstatē, ka ir noticis pārkāpums, tā ir tiesīga lemt par piemērojamo rīcību, lai noteiktu atbildību saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, savas kompetences un tiesībspējas robežās.

4.7. Ja iesnieguma izskatīšanas laikā komisija konstatē, ka Ziņojumā norādītā pārkāpuma izskatīšana nav "VAIRO" kompetencē, Ziņojums tiek pārsūtīts tālākai izskatīšanai pēc piekritības, informējot par to trauksmes cēlēju.

4.8. Darba grupai, kura izskata Ziņojumu, ir tiesības pieprasīt un saņemt no citām iestādēm, juridiskajām un fiziskajām personām informāciju, kas nepieciešama lietas apstākļu noskaidrošanai.

4.9. Ziņojuma izskatīšanas darba grupa nodrošina vienlīdzīgu un taisnīgu Ziņojumu izskatīšanu.

4.10. Ja kāds no darba grupas dalībniekiem atrodas interešu konfliktā ar kādu no pārkāpumā iesaistītajā pusēm un/vai trauksmes cēlēju, attiecīgais darba grupas dalībnieks rakstveidā informē par to "VAIRO" padomi un nepiedalās pārkāpuma izskatīšanā un lēmumu pieņemšanā.

4.11. Atbildīgā persona trauksmes cēlēju par Ziņojuma izskatīšanas gaitu informē ne vēlāk kā viena mēneša laikā no dienas, kad personas iesniegums atzīts par Ziņojumu.

4.12. Ja Ziņojuma izskatīšanas laikā tiks konstatēts pārkāpums vai objektīvi būs pierādīts iespējams pārkāpums, Atbildīgā persona veiks attiecīgus pasākumus, lai novērstu pārkāpuma sekas vai nepieļautu pārkāpuma izdarīšanu, kā arī atkarībā no pārkāpuma (iespējamā pārkāpuma) apstākļiem, nepārkāpjot savas kompetences robežas, veiks koriģējošas darbības, kā arī veiks citus, tostarp kontroles uzlabošanas, pasākumus.

V. Personas datu aizsardzība un datu apstrādes ilgums

5.1. Visa trauksmes cēlēja sniegtā informācija, kas ļauj identificēt Ziņojuma iesniedzēju (personas dati), ir īpaši aizsargājama.

5.2. Trauksmes cēlēju personas datiem, Iekšējās trauksmes cēlēju ziņojumu reģistram, šajā reģistrā reģistrētajiem Ziņojumiem, Ziņojumiem pievienotajiem rakstveida vai lietiskajiem pierādījumiem, kā arī Ziņojumu izskatīšanas materiāliem ir ierobežotas pieejamības informācijas statuss.

5.3. Saņemot Ziņojumu, Atbildīgā persona personas datus pseidonimizē. Pseidonimizācijas mērķis ir identitātes maskēšana, piemēram, cita – izdomāta (neīsta) – vārda, numura, cita identifikatora piešķiršana personai.

5.4. "VAIRO" nodrošina, ka bez objektīva iemesla netiek izpausta Ziņojumā minēto personu identitāte (pārkāpumā iesaistītās personas), ievērojot nevainīguma prezumpciju, tostarp, lai negrautu šo personu reputāciju. Minēto informāciju sniedz tikai Atbildīgajām personām – speciāli Ziņojuma izskatīšanai izveidotās darba grupas dalībniekiem, kuriem tā nepieciešama Ziņojuma vai uz tā pamata ierosinātas pārkāpuma lietas izskatīšanai vai Trauksmes cēlēja vai viņa radnieku aizsardzībai.

5.5. Informācijas izpaušanas aizliegums neattiecas uz gadījumiem, kad trauksmes cēlējs vai viņa radnieks šo informāciju savu tiesību vai tiesisko interešu aizsardzības nolūkā izpauž pats.

5.6. Ziņojumus un ar to saistītos materiālus "VAIRO" glabā 5 (piecus) gadus pēc izvērtēšanas

procesa pabeigšanas, ja normatīvajos aktos nav noteikts citādi. Pēc minētā termiņa Ziņojumu, kā arī ar to saistītā informācija tiks dzēsta vai iznīcināta, ja vien Ziņojuma izvērtēšanas procesam neseko tiesvedība u.tml.

5.7. Tāds iesniegums, kas nav atzīts par Ziņojumu, kā arī ar to saistītā informācija, tiks nekavējoties dzēsts vai iznīcināts.

5.8. Jebkuram darbiniekam ir tiesības piekļūt un labot savus personas datus, un to var darīt, sazinoties ar Atbildīgo personu.

VI. Trauksmes cēlēja un viņa radnieku aizsardzības garantijas

6.1. Trauksmes cēlēji un viņu radnieki netiek disciplināri vai citādi sodīti, atbrīvojot no darba vai amata, pazemināti amatā, pārcelti citā darbā vai amatā vai citādi tieši vai netieši radītas viņiem nelabvēlības sekas tāpēc, ka Trauksmes cēlējs ir sniedzis Ziņojumu.

6.2. Ar brīdi, kad trauksmes cēlējs ir cēlis trauksmi Trauksmes celšanas likuma 4. pantā noteiktajā kārtībā, viņam un viņa radniekiem normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos un kārtībā ir tiesības uz aizsardzību saskaņā ar Trauksmes celšanas likuma 10. pantā noteikto.

VII. Noslēguma jautājumi

7.1. Par pārkāpumiem, kurus palīdzējuši atklāt trauksmes cēlēji, "VAIRO" sniedz vispārēju informāciju atbilstoši Trauksmes celšanas likumā noteiktajam, bet detalizētu informāciju – ja saņemta attiecīgā trauksmes cēlēja piekrišana.

7.2. "VAIRO" valde, izmantojot viņiem pieejamo informācijas nodošanas veidu, informē un nodrošina darbiniekiem informāciju par Noteikumu pieejamību.

7.3. Par Noteikumiem darbinieki tiek informēti, uzsākot darba tiesiskās attiecības vai cita veida ar profesionālo darbību saistītās tiesiskās attiecības.

7.4. Par Noteikumu prasību aktualizēšanu ne retāk kā vienu reizi gadā ir atbildīga "VAIRO" Valde, Noteikumus apstiprina Padome.

VIII. Pielikumi

1. Pielikums. Trauksmes cēlēja ziņojuma veidlapa